

Nr 15

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1964/65, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en till riksdagen den 13 mars 1964 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 112, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärendet för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.;
- 2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur;
- 3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

dels bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen i övrigt hemställt.

De propositionen bifogade författningsförslagen är av följande lydelse:

Förslag

till

Förordning

**angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320)
om viss reglering av handeln med fisk, m. m.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 30 maj 1952 om viss reglering av handeln med fisk, m. m.,¹ vilken enligt förordning den 26 april 1963 (nr 81) gäller till och med den 30 juni 1964, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1965.

Förslag

till

Förordning

**om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående
reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur**

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur,² vilken enligt förordning den 26 april 1963 (nr 82) gäller till och med den 30 juni 1964, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1965.

Förslag

till

Förordning

**om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående
reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.,³ vilken enligt förordning den 26 april 1963 (nr 83) gäller till och med den 30 juni 1964, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1965.

¹ Senaste lydelse, se beträffande 1 § SFS 1953:373, beträffande 8 § SFS 1960:337, beträffande 9 § SFS 1959:108 och beträffande 12 § SFS 1956:202.

² Senaste lydelse, se beträffande 4 och 6 §§ SFS 1960:338, beträffande 7 § SFS 1959:109, beträffande 11—14 §§ SFS 1960:428, samt beträffande den vid förordningen fogade bilagan SFS 1959:109; 15 § upphävd genom SFS 1960:428.

³ Senaste lydelse, se beträffande 4 § SFS 1960:339 samt beträffande den vid förordningen fogade bilagan SFS 1959:110.

I samband härmed har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 384 av herr Nilsson, *Yngve, m. fl.*, likalydande med II: 458 av herr Nilsson i Bästekille *m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande åtgärder till stöd för det svenska fisket; samt

2) I: 721 av herr Nilsson, *Ferdinand, m. fl.* och II: 880 av herrar Eriksson i Bäckmora och Grebäck, i vilka likalydande motioner hemställt, att riksdagen måtte uttala att bestämmelserna om reglering av handeln med strömming på ostkusten skall tills vidare förlängas i avvaktan på pågående utredning och statsmakternas beslut om nya åtgärder; ävensom att vid utredningen beaktas de svårigheter som på vissa orter skapas för den yrkesarbetande fiskarbefolkningen av att överskott av ett växande fritidsfiskes fångster saluföres till underpriser.

Beträffande de skäl, som av motionärerna anförts till stöd för yrkandena, får utskottet hänvisa till motionerna II: 458 och I: 721.

Remissyttranden i anledning av motionerna I: 384 och II: 458 har avgivits av fiskeristyrelsen, statens jordbruksnämnd, sjöfartsstyrelsen, Hus-hållningssällskapens förbund och Sveriges fiskares riksförbund.

Fiskeristyrelsen har i sitt utlåtande anført.

I motionerna föres på tal en rad punkter, rörande vilka enligt motionärerna klagomål förelegat eller otillfredsställande förhållanden råda. Beträffande flera av dessa frågor gäller att de nyligen utretts eller att utredningen är på gång eller att de eljest varit föremål för ställningstagande.

I fråga om prisregleringen på fisk må framhållas, att frågan därom främst anses falla icke inom fiskeristyrelsens utan i stället inom statens jordbruksnämnds verksamhetsområde, men att näringen dock på ett påtagligt sätt känner av konkurrensen från sådana staters sida, där fisket subsidieras.

Styrelsen vill därför uttala att styrelsen, vad dess verksamhetsområde angår, icke kan finna det påkallat att nu sätta i gång med någon större utredning i ifrågavarande punkter.

Statens jordbruksnämnd har i sitt remissvar anført.

Nämnden uttalar sig i det följande endast angående de delfrågor i motionerna, som mera direkt faller inom nämndens verksamhetsområde.

Till en början vill nämnden anføra, att tillgängliga uppgifter angående den successiva ökningen av saltsjöfiskets avkastning jämsides med den fortlöpande minskningen av antalet fiskare, prisutvecklingen för fiskets förnödenheter samt företagna undersökningar av förändringarna i yrkesfiskarnas inkomster och utgifter ej ger stöd åt motionärernas allmänna karakteristik av de ekonomiska förhållandena inom näringen. Dessa uppgifter utvisar nämligen, att lönsamheten av fisket under senare år i stort sett ökat. Beträffande nu nämnda uppgifter hänvisar nämnden till de redogörelser i ämnet, som finns intagna i de årligen lämnade propositionerna angående regleringarna på fiskets område ävensom i en den 20 februari

1964 till Kungl. Maj:t avlåten skrivelse med förslag till motsvarande regleringar för budgetåret 1964/65.

Beträffande motionärernas uppfattning, att de på grund av EFTA-konventionen genomförda tull- och avgiftssänkningarna medfört, att »prisutvecklingen för svenskt fiske varit synnerligen ogynnsam under de senaste åren» får jordbruksnämnden framhålla följande. Vad angår den särskilt berörda importen av norsk torskfilé har de avgiftsminskningar, som hittills genomförts — såvitt nämnden kunnat finna — ej resulterat i att det norska importpriset (inkl. utgående införselavgift) på frysta torskfiléer nu är lägre (utan i stället något högre) än motsvarande pris innan avgiftsminskningen påbörjades. Beredningen på sydkusten av frysta torskfiléer för inhemsk marknad främjas vidare genom att av prisregleringsmedel utbetalas ett visst prisutjämningsbidrag för sådan beredning. Genom detta bidrag har fiskarna för den torsk, som levererats för beredning, kunnat utfå samma minimipriser, som fastställdes att gälla vid försäljning till färskmarknaden. Under senare år har praktiskt taget all sydkusttorsk, som ej avsatts på färskmarknaden, omhändertagits för beredning av frysta filéer samtidigt som vissa höjningar genomförts av minimipriserna på råvaran. De avgiftssänkningar, som hittills genomförts som en följd av EFTA-konventionen, har ej heller hindrat, att de av jordbruksnämnden fastställda minimipriserna på flertalet övriga fiskslag kunnat successivt höjas.

Vad angår förslaget om viss omarbetning av det nu gällande prisregleringssystemet på fiskets område eller införande av ett helt nytt prisregleringssystem må erinras om att Kungl. Maj:t genom beslut den 19 februari 1960 uppdragit åt jordbruksnämnden att — i anslutning till viss i artikel 28 EFTA-konventionen omförmäld undersökning — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spörsmål. Arbetet med ifrågavarande utredning pågår genom särskilt tillkallad utredningsman, men har ännu icke kunnat fullföljas, då undersökningen enligt artikel 28 i EFTA-konventionen tills vidare nedlagts. Med hänsyn till exportens stora betydelse för fiskerinäringen torde i samband med utredningen också komma att undersökas vilka möjligheter, som kan finnas att underlätta försäljning till utlandet av fisk och fiskprodukter. Motionärernas önskemål i denna del torde för övrigt redan tillgodoses genom den verksamhet, som sedan början av 1950-talet bedrivs av statens fiskexportrepresentant. Denne, som under större delen av sin verksamhetstid varit placerad i Bonn, har nämligen till huvudsaklig uppgift att verka för avsättningen utomlands av produkter av svenskt fiske och svensk fiskförädlingsindustri. I detta syfte har han under de gångna åren företagit ett flertal resor till sådana länder, där intresse kunnat föreligga för import av svenskfångad fisk. Frågan om tillvaratagande av eventuella möjligheter till ökad export av svenskfångad fisk och fiskprodukter följs också kontinuerligt av jordbruksnämnden, som i hithörande frågor inhämtar synpunkter från det till nämnden knutna fiskexportrådet med representanter för de olika fiskexportintressena.

Vad slutligen angår de av motionärerna berörda »Trygghetsproblemen för fiskets utövare» vill jordbruksnämnden erinra om att enligt Kungl. Maj:ts beslut den 14 december 1962 ur den av nämnden förvaltade prisregleringskassan för fisk utbetalats ett belopp av 1 000 000 kronor att an-

vändas som grundfond för Sveriges fiskares erkända arbetslöshetskassa. Enligt den till grund för ovannämnda beslut liggande propositionen 1962: 201 har föredragande departementschefen uttalat, bl. a., att »sedan närmare erfarenheter vunnits av försäkringsverksamheten, synes kunna prövas, om ytterligare tillskott av regleringsmedel kommer att erfordras för att försäkringen skall kunna fungera på avsett sätt.» Arbetslöshetskassan — som påbörjade sin verksamhet den 1 december 1963 — har hittills utbetalat endast obetydliga belopp i arbetslöshetsunderstöd. En förstärkning av kassans fonder i enlighet med motionärernas förslag kan därför ej nu vara aktuell. Det bör för övrigt erinras om att, därest fonden nedgår i viss utsträckning, skall den enligt kassans stadgar uppbringas exempelvis genom nedsättning av daghjälpens belopp eller genom särskild uttaxering.

Sjöfartsstyrelsen har i de delar av motionerna, som berör frågor inom styrelsens ämbetsområde meddelat följande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 12 november 1960 redovisade styrelsen den av Kungl. Maj:t anbefallda översynen av 1944 års fiskehamnsutredning. Därvid konstaterades bl. a. att utvecklingen mot större effektivare båttyper ställt större krav på fiskehamnarnas standard i fråga om vattendjup, kajlängder, utrymme för navigering etc. Anläggningskostnaderna för hamnarna blir härigenom höga, varför redan ekonomiska skäl gör en koncentration av dessa till ett färre antal större hamnar nödvändig. Koncentrationen drives även fram av andra skäl, som främst sammanhänger med fiskprodukternas beredning och distribution. Utbyggnaden av fiskehamnar för större båtar är ett viktigt led i nu pågående rationaliseringen av fisket, till vilket statligt stöd även fortsättningsvis bör lämnas. Översynen förelades 1962 års riksdag, som icke hade någon erinran mot i densamma framlagda principer, innebärande statligt stöd för fortsatt utbyggnad av fiskehamnar för stora moderna trålare samt för bibehållande av drägliga hamnförhållanden i sådana hamnar, där förutsättningar saknas för en rationalisering av fisket men där fisket ändock måste fortgå ännu en tid av ofta rent sociala skäl. Den 5-årsplan för utbyggnad av landets fiskehamnar, som framlades i samband med utredningen, förutsatte under femårsperioden 1 juli 1960—30 juni 1965 ett sammanlagt statsbidrag av 14,5 milj. kronor, därav 2 milj. kronor för 1960/61, 3,5 milj. kr. för 1961/62 och 3 milj. kr. för vardera av budgetåren 1962/63—1964/65. Till byggande av fiskehamnar har Riksdagen under de 4 budgetåren 1960/61 t. o. m. 1963/64 anvisat sammanlagt (2,0 + 2,0 + 3,0 + 3,0) 10 milj. kronor. För budgetåret 1964/65 förordade styrelsen ett anslag av 4,0 milj. kronor till bidrag till byggande av fiskehamnar. I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t hemställt om anvisande av 3,0 milj. kronor för angivna ändamål. Planen förverkligas sålunda i långsammare takt än vad som i översynen föreslagits särskilt med hänsyn till stegringen av byggnadskostnaderna, som sedan förenämnda plan upprättades kan beräknas till 15 à 20 %.

Såsom styrelsen framhållit i sina för budgetåret 1964/65 avgivna petitioner äro de i 5-årsplanen kvarvarande objekten fortfarande aktuella, varjämte — såsom framhölls redan vid planens upprättande — åtskilliga hamnprojekt, som tidigare icke bedömts så angelägna att de kunde inrymmas i planen, nu än mer aktualiserats.

Styrelsen avser att till nästa års petita framlägga en preliminär förteckning över de ytterligare hamnförbättringar, som böra komma till utförande sedan ifrågavarande 5-årsplan genomförts för att ge underlag för det fortsatta stödet till denna verksamhet. Såvitt styrelsen nu kan bedöma behöver denna form av statliga stöd till fiskarena fortgå i ungefär samma utsträckning som hittills i ytterligare ett antal år framåt.

Hushållningssällskapens förbund instämmer i allt väsentligt i den redovisning av nu särskilt aktuella problem och svårigheter för det svenska yrkesfisket, som lämnats i motionerna och anför vidare.

Till denna beskrivning bör emellertid fogas det påpekandet att åtskilliga av problemen i flera fall är olika för västkustfisket och ostkustfisket. Det är också påtagliga skillnader i problemställningen för å ena sidan kust- och havsfisket och å andra sidan insjöfisket. Det förtjänar också framhållas att de föreliggande problemen är av mycket olika slag och att därför de åtgärder, som dessa kan ge anledning till sorterar under flera olika departement inom Kungl. Maj:ts kansli.

Under sådant förhållande anser förbundsstyrelsen, att det knappast skulle vara till någon större fördel att låta problemen bli föremål för en gemensam utredning. Detta skulle för övrigt kunna leda till att åtgärder för lösandet av vissa frågor måste uppskjutas, tills dess hela utredningen är färdig. Det synes i stället vara att föredraga att man beträffande åtgärderna på yrkesfiskets område fortsätter efter i huvudsak samma principer som tillämpats under senare år, d. v. s. att punktvis taga itu med frågorna och försöka åstadkomma förbättringar allteftersom det föreligger förutsättningar härför.

Sveriges fiskares riksförbund anför i sitt remissutlåtande.

I motionerna upptages en del spörsmål, som väl i och för sig skulle kunna vara i behov av utredningar. I stor utsträckning har dock dessa och därav en del tämligen nyligen varit föremål för överväganden eller också äro de redan föremål för utredning.

Sålunda har frågan om fiskerilånens komplettering med statlig kreditgaranti dryftats vid olika tillfällen, utan att någon godtagbar lösning framkommit. Inom fiskarnas organisationer anser man fortfarande, att den bästa lösningen av kreditfrågan är en tillfredsställande höjning av det belopp, som tillföres fiskerilånefonden. Beträffande uppgiften om, att bestämmelserna för lån ur fonden skulle ställa sådana krav, som kan omöjliggöra för fiskare att utnyttja dessa lånemöjligheter, föreligger troligen något missförstånd, eftersom det är de lokala låneförmedlarna, som själva helt bestämma vilken säkerhet och andra villkor, som skall ställas för lånen.

Förslaget om inrättandet av en permanent fiskredskapsvärderingsnämnd för värderingar av skador på fiskredskap kan enligt vår uppfattning icke vara lämpligt. Dylika värderingar skall kunna ordnas snabbt och därför måste de såsom nu ske genom lokala värderingsmän.

Fiskarnas erkända arbetslöshetskassa har varit i verksamhet endast några få månader, varför behovet av förstärkning av dess ekonomiska resurser genom tillförandet av ytterligare medel från fiskets prisregleringsfond ännu ej kan bedömas.

Vad till slut gäller fiskefrågornas handläggning i departementet kan jämförelser knappast göras med vare sig Danmark eller Norge. Fiskets

relativa betydelse i dessa länder är ju större än hos oss och vi anse därför, att frågan om en särskild fiskeminister i Sverige ej kan motiveras med att man i de båda nämnda länderna inrättat särskilda fiskeridepartement.

Eftersom en del av de frågor som berörts i motionerna redan äro föremål för uppmärksamhet och andra av de berörda spörsmålen helt nyligen varit föremål för överväganden, bl. a. inom fiskets organisationer, anser styrelsen, att frågan om en allsidig utredning av fiskets spörsmål knappast är aktuell för närvarande.

Departementschefen har anfört följande.

»Behov av fortsatt prisstöd för fiskarna föreligger såvitt nu kan bedömas även för nästa budgetår. Prisregleringsverksamheten torde därför böra bibehållas också under budgetåret 1964/65. I avvaktan på jordbruksnämndens utredning om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område torde prisregleringen böra handhas i huvudsak på samma sätt som hittills, d. v. s. i stort sett i enlighet med de uttalanden i ämnet som gjorts av föredragande departementschefen i propositionen 1951: 81. Regleringen torde även under budgetåret 1964/65 i princip böra bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla den i huvudsak kan täckas av medel som inflyter till prisregleringskassan. Bemyndigandet för jordbruksnämnden att uppta regleringsavgifter synes under budgetåret 1964/65 böra bibehållas i den omfattning som gällt sedan den 1 september innevarande budgetår. Nämnden bör sålunda äga möjlighet att uppta regleringsavgift med högst 3 procent av inköpspriset för svenskfångad fisk, som ilandförs på väst- och sydkusten samt med högst 3 öre per kilogram för på ostkusten ilandförd strömming. På importfisk bör prisregleringsavgift kunna upptas med belopp som motsvarar de avgifter som utgår för svenskfångad fisk. I enlighet med nämndens förslag bör inkomsterna av införselavgifterna på filéer av vissa fiskslag få disponeras på i huvudsak samma sätt som prisregleringsavgifterna och sålunda, sedan i det följande särskilt nämnda belopp utgått, användas för att täcka de löpande utgifter, som erfordras för att upprätthålla prisregleringen.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör enligt min mening inte heller under nästa budgetår hinder möta att — under särskilda förhållanden och på de villkor, som fastställs av Kungl. Maj:t — använda behållningen i prisregleringskassan för lån till prisregleringsföreningarna på fiskets område för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar på export. Jag tillstyrker vidare jordbruksnämndens förslag, att prisregleringsföreningarna skall jämväl under budgetåret 1964/65 få disponera till fulla beloppet de krediter, för vilka staten ställt garanti.

Av införselavgiftsmedel på fiskets område har under innevarande år disponerats 125 000 kr. till den av centralnämnden för fiskpropaganda bedrivna verksamheten. Centralnämnden har nu mot bakgrunden av bland annat behovet av en intensifierad propaganda för att lösa avsättningsproblemet för sill och strömming av mindre storlekar i skrivelse till jordbruks-

nämnden föreslagit, att 500 000 kr. per år anvisas under en treårsperiod till centralnämndens verksamhet. Jordbruksnämnden, som anser att bidrag till fiskpropaganda i princip bör utgå endast inom ramen för de prisregleringsmedel, som ställs till prisregleringsföreningarnas förfogande i prisstödande syfte, föreslår att anslaget till centralnämnden för nästa budgetår höjs med 25 000 kr. till 150 000 kr. Jordbruksnämndens råd i prisregleringsfrågor på fiskets område har å sin sida uttalat sig för att ett belopp av 200 000 kr. skall anslås till centralnämndens verksamhet. För egen del tillstyrker jag att för budgetåret 1964/65 ett belopp av högst 200 000 kr. disponeras till den av centralnämnden för fiskpropaganda bedrivna verksamheten. Erforderligt belopp bör, på motsvarande sätt som under innevarande budgetår, utgå ur de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1964/65 inflytande eller dessförinnan influtna medlen.

Till stöd för strömmingsfisket gäller sedan år 1935 en särskild handelsreglering. Genom denna har fiskarnas ekonomiska föreningar på ostkusten (de s. k. auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) erhållit ensamrätt att för återförsäljning motta färsk strömming från fiskarna. I kraft av ensamrätten bestämmer de auktoriserade föreningarna det pris, som strömmingen skall betinga vid försäljning till olika ändamål. Därutöver upprätthålls en prisreglering på strömming.

Som framgått av det föregående har jordbruksnämnden genom särskild utredningsman låtit företa en översyn av handelsregleringen på strömming. Utredningsmannens granskning utmynnar i förslag om att handelsregleringen slopas från och med den 1 juli 1965. Samtidigt redovisas tre alternativ till prisreglering på strömming efter upphävandet av handelsregleringen. Jordbruksnämnden har efter överläggningar med företrädare för fisket och handeln anslutit sig till utredningsmannens ställningstagande vad gäller handelsregleringens upphävande. Frågan om utformningen av ett prisregleringsstöd från den 1 juli 1965 avses bli föremål för vidare överväganden inom nämnden efter fortsatta överläggningar med av stödet berörda parter.

Vid de överläggningar med företrädare för fisket och handeln som ägt rum före jordbruksnämndens ställningstagande har handeln uttalat sig för ett slopande av regleringen efter en övergångstid av ett år. Representanterna för ostkustfisket har ställt sig avvisande till ett slopande och hemställt om förnyad utredning om strömmingshandels reglering. Jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område har med undantag för dess fiskarrepresentanter anslutit sig till ett upphävande av handelsregleringen i enlighet med vad som sedermera blivit nämndens förslag. Fiskeristyrelsen har i samrådsyttrande i huvudsak biträtt nämndens förslag men ansett att en längre övergångstid än till den 1 juli 1965 borde ha föreslagits.

För egen del vill jag först erinra om att handelsregleringen på ostkusten tillkom i mitten av 1930-talet för att möjliggöra ett skäligt utbyte av fisket för en fiskargrupp, som omfattade ett stort antal små produktionsenheter. Utbudet av strömming var vid denna tid splittrat på många händer, vilket medförde en besvärande konkurrens med starkt pressade priser som följd. Genom att fiskarna var utspridda över ett stort geografiskt område var utgångspunkten för ett fackligt organisationsarbete dåligt. Sedan dess har emellertid förhållandena förändrats starkt. Antalet yrkesfiskare på ostkusten har sedan mitten av 1930-talet minskat till mindre än hälften. Genom övergången till trålfiske sedan mitten av 1950-talet har större produktionsenheter kommit att i viss mån dominera strömmingsfisket. Vidare har ilandföringen koncentrerats till ett mindre antal orter. Utgångspunkten för ett organisationsarbete på frivillig bas torde härigenom ha förbättrats väsentligt.

Trots att en snabb rationalisering skett inom fisket på ostkusten har de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna enligt vad jordbruksnämnden uppger i stort sett allttjämt samma uppbyggnad och verksamhetsområden som vid handelsregleringens tillkomst i mitten av 1930-talet. Enligt nämndens mening synes handelsregleringen vara den främsta anledningen till att effektiviseringen av fiskförsäljningsföreningarnas verksamhet fördröjts samt till att ej heller den fackliga organisationen bland fiskarna på ostkusten vuxit sig starkare. Härtill kommer att handelsregleringen inte rimmar väl med de allmänna principer om näringsfrihet, som gäller för den ekonomiska verksamheten i landet. Även om regleringen synes ha inneburit vissa fördelar för ostkustfisket anser jag det mot bakgrunden av nyssnämnda förhållanden nödvändigt att den avvecklas så snart som möjligt. I avvaktan på ytterligare överväganden rörande de stödåtgärder, som kan erfordras för tiden efter nämnda avveckling, bör nuvarande handelsreglering förlängas att gälla till och med den 30 juni 1965. I likhet med jordbruksnämnden anser jag att frågan om utformningen av ett framtida stöd bör bli föremål för vidare överväganden inom nämnden efter fortsatta överläggningar med av stödet berörda parter, så att förslag i frågan kan underställas Kungl. Maj:t senast i nästa års prisregleringsskrivelse. Såsom nämnden anfört bör organisatoriska ändringar till följd av att handelsregleringen slopas samordnas med fiskförsäljningsföreningarnas effektivisering av sin verksamhet. Samordningen förutsätter att resultatet av föreningen Ostkustfisks egen utredning rörande försäljningsföreningarnas verksamhet framkommer inom de närmaste månaderna.

Prisregleringen på fisk liksom handelsregleringen på strömming är för närvarande grundad på förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m. Giltighetstiden för denna, som utgår den 30 juni 1964 bör mot bakgrunden av vad jag tidigare anfört förlängas med ett år.

Regleringen av importen och exporten av fisk m. m. sker för närvarande med stöd av bland annat förordningarna den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur (nr 372) samt angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. (nr 374). Även giltighetstiden för nämnda förordningar, som utgår den 30 juni 1964, bör förlängas till och med den 30 juni 1965.

Också för nästa budgetår torde, såsom jordbruksnämnden föreslagit, *importregleringen* böra anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår, varvid nämnden liksom hittills bör få företa de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i EFTA-konventionen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer.

Vad jordbruksnämnden anfört rörande skyddet för avsättningen inom landet av fladensill föranleder inte någon erinran från min sida. I princip synes sålunda under nästa budgetår förbudet mot försäljning av islandssill under viss del av året inte böra upprätthållas och inte heller synes under samma tid utfärdandet av importlicenser för annan beredd sill än islandssill böra inställas.

Regleringen av exporten av fisk på marknader med centraliserad import bör under budgetåret 1964/65 handhas i enlighet med de för denna export nu gällande allmänna grunderna. Likaså bör regleringen av exporten till övriga marknader jämväl under nästa budgetår ordnas efter i huvudsak de grunder, som följts under innevarande budgetår.

För att täcka kostnaden för en befattning som *fiskeexportrepresentant* har under budgetåret 1963/64 fått tas i anspråk ett belopp av högst 100 000 kr. från de för samma budgetår genom upptagande av införselavgifter på fiskets område inflytande eller dessförinnan inlutna medlen. Kostnaderna för befattningen bör, såsom jordbruksnämnden föreslagit, även för budgetåret 1964/65 intill ett belopp av högst 100 000 kr. få täckas med införselavgiftsmedel, som upptas eller upptagits på fiskets område.

För budgetåret 1963/64 har för att bestrida ett eventuellt tillskott till de kostnader för *kvalitetskontrollen av andra fiskvaror* än konserver, som inte kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, fått tas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kr. ur införselavgiftsmedlen på fiskets område. Jag finner *mig* böra förorda jordbruksnämndens förslag att för detta ändamål under nästa budgetår i den mån kostnaderna inte kan täckas av inflytande kontrollavgifter, disponeras ett belopp av högst 60 000 kr. av införselavgiftsmedel, som upptas eller upptagits på fiskets område.

I enlighet med det anförda har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till de förordningar, som framgår av min hemställan i det följande.»

Utskottet

Såsom i propositionen nr 112 anförts har statens jordbruksnämnd genom särskild utredningsman låtit företa en översyn av handelsregleringen på strömming. Utredningsmannens granskning utmynnar i förslag om att handelsregleringen slopas från och med den 1 juli 1965. Jordbruksnämnden har efter överläggningar med företrädare för fisket och handeln anslutit sig till utredningsmannens ställningstagande vad gäller handelsregleringens upphävande. Frågan om utformningen av ett prisregleringsstöd från den 1 juli 1965 avses bli föremål för vidare överväganden inom nämnden efter fortsatta överläggningar med av stödet berörda parter. Departementschefen anser för sin del, att handelsregleringen i fråga om strömming — mot bakgrunden av bl. a. de starkt ändrade förhållanden som inträtt sedan handelsregleringens tillkomst i mitten av 1930-talet — bör avvecklas så snart som möjligt. I avvaktan på ytterligare överväganden rörande de stödåtgärder, som kan erfordras för tiden efter nämnda avveckling, bör nuvarande handelsreglering enligt departementschefen förlängas att gälla till och med den 30 juni 1965. I likhet med jordbruksnämnden anser han att frågan om utformningen av ett framtida stöd bör bli föremål för vidare överväganden inom nämnden efter fortsatta överläggningar med av stödet berörda parter, så att förslag i frågan kan underställas Kungl. Maj:t senast i nästa års prisregleringsskrivelse. Vad departementschefen i förevarande sammanhang anført föranleder ingen erinran från utskottets sida. I överensstämmelse härmed har utskottet icke funnit i motionerna I: 721 och II: 880 gjorda yrkanden i förevarande ämne böra föranleda någon riksdagens särskilda åtgärd.

Icke heller i övrigt har utskottet något att invända mot Kungl. Maj:ts i propositionen framlagda förslag rörandet det fortsatta prisstödet åt fiskerinäringen. Sålunda förordar utskottet att riksdagen förlänger giltighetstiden för förordningen om viss reglering av handeln med fisk, m. m. (1952: 320) intill den 1 juli 1965. Prisregleringsverksamheten bör även under budgetåret 1964/65 i princip bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla densamma i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag behållningen i prisregleringskassan få användas för lån till prisregleringsföreningarna på fiskets område för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar på export. Utskottet finner likaså, att prisregleringsföreningarna jämväl under nästa budgetår bör få till fulla beloppet utnyttja de krediter, för vilka staten ställt garanti.

Vad Kungl. Maj:t förordat i fråga om regleringen av importen och exporten av fisk m. m. föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet

tillstyrker således, att giltighetstiden för införseliförordningen (1953: 372) och utförseliförordningen (1953: 374) förlänges till och med den 30 juni 1965.

Enligt propositionen synes redan tillgängliga medel förslå för att täcka kostnaderna för konservkontrollen under nästa budgetår. Vad gäller finansieringen av kvalitetskontrollen av andra fiskvaror förordar Kungl. Maj:t, att härtill må, i den mån kostnaderna inte kan täckas av inflytande kontrollavgifter, disponeras ett belopp av högst 60 000 kr. av införselavgiftsmedel. Mot förslaget har utskottet intet att invända. Utskottet kan även ansluta sig till övriga av Kungl. Maj:t i förevarande proposition framlagda förslag.

I de vid riksdagens början väckta motionerna I: 384 och II: 458 har yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande åtgärder till stöd för det svenska fisket. I sammanhanget riktar motionärerna uppmärksamheten på en rad av de problem som i dag berör den svenska fiskerinäringen. I ämnet hörda remissinstanser har emellertid till övervägande del ställt sig avvisande till ifrågavarande motionsyrkanden, bl. a. med hänvisning till att en del av de frågor, som berörts i motionerna, redan är föremål för uppmärksamhet och andra av de berörda spörsmålen helt nyligen varit föremål för överväganden. Utskottet har icke heller för sin del funnit att det skulle vara till någon påtaglig fördel för fiskerinäringen att nu låta de med yrkesfisket sammanhängande problemen göras till föremål för en sådan gemensam utredning, som motionärerna avser. Utskottet hemställer därför, att ifrågavarande motionsyrkanden icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer utskottet, att riksdagen må

A. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 721 och II: 880, anta förslaget till förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handel med fisk m. m.

B. anta förslagen till

1) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur,

2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.

C. medge, att för tiden till och med den 30 juni 1965 reglering av priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk av vissa slag jämte vad därmed sammanhänger må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats i det föregående,

D. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att under budgetåret 1964/65 för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta ställa garanti dels åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta, dels åt Väst-kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta, samt

E. lämna motionerna I: 384 och II: 458 utan åtgärd.

Stockholm den 5 maj 1964

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Hjalmar Nilsson, Lage Svedberg, Moss-berger, Hermansson*, Magnusson, Gunnar Pettersson*, Isacson, Manne Olsson, Jonasson* och Skärman;

från a n d r a kammaren: herr Hansson i Skegrie, fru Lindskog, herrar Arweson, Johanson i Västervik, Johansson i Öckerö, Stiernstedt, Eskils-son i Likenäs, Johansson i Simrishamn*, Rimås och Hedin.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

1) av herrar *Hermansson, Hansson* i Skegrie, *Johansson* i Öckerö, *Stiernstedt* och *Hedin*, vilka ansett att de två första styckena i utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

»Såsom i propositionen — — — (= utskottet) — — — nästa års prisregleringsskrivelse. Utskottet finner emellertid skäl tala för fiskeristyrelsens uppfattning, att man från statens sida bör vara klar över hur ett nytt prisregleringsstöd skall vara utformat, innan man med relativt kort frist fastställer datum för det nuvarande systemets upphävande. I anslutning härtill förutsätter utskottet, att bestämmelserna om reglering av handeln med strömming på ostkusten kan behöva förlängas även till tid efter den 1 juli 1965 i avvaktan på resultatet av de förenämnda övervägandena och att sådan förlängning i så fall kommer till stånd. I likhet med vad i motionerna I: 721 och II: 880 anförts angående de svårigheter, som fritidsfis- ket på vissa orter åsamkar den yrkesarbetande fiskarebefolkningen, anser utskottet, att även denna fråga bör upptagas till prövning vid de övervä- ganden, som enligt vad nyss nämnts förutsättes komma till stånd.

I övrigt har utskottet icke något att invända mot Kungl. Maj:ts i propositionen framlagda förslag rörande det fortsatta prisstödet åt fiskerinäringen. Sålunda förordar utskottet — — — (= utskottet) — — — prisregleringskassan inflytande medel.»

2) av herrar *Stiernstedt* och *Hedin* (såvitt avser E. i utskottets hemstäl-
lan).